

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-534-1-42>

**PROCEDURAL ASPECTS OF APPLYING THE PREVENTIVE
PROCEDURE RESTRUCTURING OF THE DEBTOR**

**ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУРИ
ПРЕВЕНТИВНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ БОРЖНИКА**

Vechirko I. O.

*Candidate of Juridical Sciences,
Associate Professor at the Department
of Fundamental and Private Legal
Disciplines
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State
Pedagogical University
Vinnytsia , Ukraine*

Вечірко І. О.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри фундаментальних
і приватно-правових дисциплін
Вінницький державний педагогічний
університет імені Михайла
Коцюбинського
м. Вінниця, Україна*

В сучасний період процес глобалізації охоплює різні сфери життя суспільства, зокрема економічну і правову сферу. В. Васильєв обґрунтовано звертає увагу на те, що збалансування національного законодавства з міжнародними правовими стандартами є необхідною умовою суспільного розвитку. При цьому, до завдань правової політики в умовах глобалізації він, серед іншого, слушно відносить забезпечення захисту та охорони прав і свобод людини та удосконалення політики у сфері правосуддя та правозастосовної діяльності [1, с. 63]. Інтеграція України до європейського співтовариства потребує значного удосконалення правових інститутів відповідно до фундаментальних принципів законодавства Європейського Союзу. Міжнародно визнані принципи і рекомендації, напрацьовані, зокрема Світовим банком, ЮНСІТРАЛ, іншими міжнародними організаціями мали істотний вплив на зміст положень Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 від 20 червня 2019 року про рамки превентивної реструктуризації [2]. Саме рекомендації міжнародних організацій, склали основу для створення рамок, зокрема щодо доступності і підзвітності процедур реструктуризації, сприянню ранньому втручанню та уникненню банкрутства, пріоритетності реструктуризації перед ліквідацією [3, с. 21]. Країни, які запровадили процедури превентивної реструктуризації вже мають відповідний позитивний досвід застосування цих процедур. Так, процедури раннього попередження неплатоспроможності знайшли широке застосування у Франції [4, с. 83-84].

Результатом імплементації у законодавство України Директиви 2019/1023 стало прийняття Верховною Радою 19 вересня 2024 року Закону № 3985-IX, яким законодавство про неспроможність поповнилось новим правовим інститутом – процедурою превентивної реструктуризації [5]. Кодекс України з процедур банкрутства(далі – Кодекс, КУЗПБ) визначає превентивну реструктуризацію як систему різнопланових заходів, яка поряд з правовими може включати організаційно-господарські, управлінські, інвестиційні, технічні, фінансово-економічні заходи. При цьому, важливим є спрямованість вказаних заходів на недопущення або запобігання неплатоспроможності боржника. Процедура превентивної реструктуризації включає обов'язкове прийняття органом боржника рішення про ініціювання процедури, укладення договору з арбітражним керуючим, підготовку плану превентивної реструктуризації і направлення його кредиторам. Разом із тим, повноваження щодо затвердження плану превентивної реструктуризації покладені законодавцем на господарський суд та реалізуються в межах провадження у справі щодо застосування відповідної процедури.

Характер нової процедури, яка застосовується до боржника без відкриття провадження у справі про банкрутство зумовлює необхідність в існуванні особливих правил процесуально-правового регулювання правовідносин, що виникають при застосуванні даної процедури. Суб'єктами процесуальних правовідносин в провадженні у справах щодо застосування процедури превентивної реструктуризації є господарський суд та учасники у справі. При цьому, до сторін у справі віднесено боржника та залучених до участі у процедурі кредиторів. Як будь-яке судове провадження, провадження з розгляду справи щодо застосування процедури превентивної реструктуризації складається із окремих стадій. З огляду на зміст норм КУЗПБ можемо виділити наступні стадії провадження щодо застосування цієї процедури:

- 1) відкриття процедури превентивної реструктуризації;
- 2) стадія вжиття заходів щодо забезпечення здійснення процедури;
- 3) затвердження плану превентивної реструктуризації ;
- 4) закриття процедури превентивної реструктуризації.

На кожній із стадій судом вирішуються відповідні цій стадії завдання. Об'єктом процесуальних дій та правової оцінки господарського суду на початковій стадії є заява про відкриття процедури превентивної реструктуризації з доданими до неї матеріалами. Процедура превентивної реструктуризації може бути відкрита господарським судом за умови, що боржник має право на звернення до суду із заявою про відкриття цієї процедури та додержується порядку подачі заяви про її відкриття. Кодекс не містить

окремої статті, яка визначає матеріально-правові підстави для відкриття процедури превентивної реструктуризації. Про наявність таких підстав свідчить аналіз норм ст.33-4 Кодексу, якими визначені вимоги до змісту заяви про відкриття процедури та перелік документів, які мають бути додані до цієї заяви. Так, у поданій заяві боржник обов'язково має викласти обставини своєї неплатоспроможності або її загрози. На думку П. Пригузи включення до змісту норми, яка регулює питання превентивної реструктуризації такого поняття як загроза неплатоспроможності є помилковим, оскільки можливі випадки такої загрози відносяться до іншого фінансово-економічного стану підприємства[6].

Невідповідність заяви боржника про відкриття процедури зазначеним у законі вимогам є підставою для відмови у відкритті процедури превентивної реструктуризації. Разом із тим, боржником в подальшому можуть бути усунені окремі недоліки, пов'язані із неповнотою наданих відомостей та неподанням відповідних доказів. За таких обставин доцільно б було передбачити можливість вчинення судом такої процесуальної дії як повернення заяви про відкриття процедури та створення боржнику можливостей для усунення виявлених недоліків. Такий підхід є особливо актуальним в перший період застосування нової процедури для створення умов щодо однакового розуміння норм Кодексу якими врегульовані вимоги до заяви боржника та доданих до неї документів.

Постановлення судом ухвали про відкриття процедури створює умови для вжиття необхідних заходів щодо забезпечення здійснення процедури і в подальшому для затвердження судом плану реструктуризації боржника. Так, до повноважень суду віднесено застосування основних і додаткових заходів захисту боржника. Метою застосування таких заходів є сприяння проведенню переговорів між боржником та кредиторами щодо розроблення та схвалення плану превентивної реструктуризації, забезпечення можливості його подальшого виконання. Слід звернути увагу на неузгодженість норм Кодексу щодо порядку розгляду заяви про застосування додаткових заходів. Оскільки норма ч. 4 ст. 33-12 Кодексу встановлює 10 денний строк для розгляду заяви про застосування додаткових заходів захисту боржника у судовому засіданні суд не має можливості в ухвалі про відкриття процедури вирішити питання про застосування таких заходів. На суд покладено ряд інших повноважень для забезпечення здійснення процедури, зокрема призначення адміністратора превентивної реструктуризації, прийняття рішення про надання дозволу на залучення проміжного фінансування, розгляд скарг учасників справи.

Проведені за участю автора дослідження вказують на низьку ефективність санаційних процедур, які раніше застосовувались в Україні, зокрема і санації до відкриття провадження у справі про банкрутство [7, с. 222]. За таких умов, слід погодитись з думкою А. Бірюкова, про необхідність зробити усе можливе для того, щоб в подальшому не дійти висновку, що реформування законодавства не дало задекларованих результатів, а превентивна реструктуризація, яка замінила досудову санацію, має такі самі сумні наслідки [8]. Для досягнення позитивних результатів впровадження процедури превентивної реструктуризації необхідно враховувати позитивний досвід інших країн, пропозиції науковців та оперативно реагувати на проблеми судової практики застосування даної процедури.

Література:

1. Васильєв С.В. Юридична конвергенція процесуального права України: монографія. Київ: Алерта, 2024. 392с.
2. Directive (EU) 2019/1023 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on preventive restructuring frameworks, on discharge of debt and disqualifications, and on measures to increase the efficiency of procedures concerning restructuring, insolvency and discharge of debt, and amending Directive (EU) 2017/1132 (Directive on restructuring and insolvency) <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj> (accessed 13.02.2025).
3. Синегубов О.В. Міжнародні стандарти та практики у сфері неплатоспроможності: значення для гармонізації українського законодавства. Нове українське право. 2024. Вип. 5. С. 18-25. DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2024.5.2>
4. Радзивілюк В. Проблеми впровадження інструментів раннього попередження відповідно до директиви (ЄС) 2019/1023. Право України. 2024. №9. С.74-86. DOI:10.33498/louu-2024-09-074.
5. Закон України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3985-20#Text>. (дата звернення 13.02.2025).
6. Пригуза П. Недоліки законодавчої новели та пропозиції щодо їх усунення. Закон і Бізнес від 03.06.2024 https://zib.com.ua/ua/161626-preventivna_restrukturyzaciya_nedoliki_zakonodavchoi_noveli_.html
7. Poliakov, R., Kulinich, T., Vechirko, I., Lavrov, R. (2024), “Impact of Profitability of Ukrainian Enterprises on Their Bankruptcy”, Montenegrin Journal of Economics, Vol. 20, No. 2, pp. 221-235

8. Бірюков О. П'ять років Директиві ЄС про реструктуризацію і неспроможність: уроки для України. Юридична газета. 24 травня 2024. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankrutstvo-i-restrukturizaciya/pyat-rokiv-direktivi-es-pro-restrukturizaciyu-i-nespromozhnist-uroki-dlya-ukrayini.html> (дата звернення 16.01.2025)

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-534-1-43>

**PECULIARITIES OF ETHNIC ORGANIZED CRIMINAL GROUPS
IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF THE PROCESSES
OF THE NEW WORLD ORDER**

**ОСОБЛИВОСТІ ЕТНІЧНИХ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ
УГРУПОВАНЬ В УКРАЇНІ
В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ НОВОЇ СВІТОБУДОВИ**

Viedienieiev D. V.

*Doctor of Historical Sciences,
Professor,
Leading Researcher,
Interdepartmental Research Center on
Problems of Combating Organized
Crime at the National Security and
Defense Council of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Веденсєв Д. В.

*доктор історичних наук, професор,
провідний науковий співробітник
Міжвідомчий науково-дослідний
центр з проблем боротьби
з організованою злочинністю
при РНБО України
м. Київ, Україна*

Semeniuk O. G.

*Doctor of Legal Sciences,
First Deputy Head
Interdepartmental Research Center on
Problems of Combating Organized
Crime at the National Security
and Defense Council of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Семенюк О. Г.

*доктор юридичних наук,
перший заступник керівника
Міжвідомчий науково-дослідний
центр з проблем боротьби
з організованою злочинністю
при РНБО України
м. Київ, Україна*

Модерна організована злочинність, на думку кримінологів, вирізняється високим рівнем пристосованості до трансформації тенденцій світового розвитку, конспіративністю та мімікрією, використанням управлінських технологій та інтелектуального